

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Beslut

1 (10)

Datum

2022-05-30

Ärendebeteckning

209-48650-2021

Brb Redovisningsbyrå AB
Föreningsgatan 4
41127 Göteborg

Förenklad delgivning

Tillsyn enligt penningtvättslagen; beslut om sanktionsavgift

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att Brb Redovisningsbyrå AB (Bolaget) med organisationsnummer 556813–7383 ska betala en sanktionsavgift om TVÅHUNDRAFYRTIOFEM TUSEN kronor (245 000 kr).

Sammanfattning

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn enligt penningtvättsregelverket¹ granskat Bolagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Granskningen har visat att Bolaget överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket. Bolaget har inte vidtagit tillräckliga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har saknat en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning och har därmed inte heller haft förutsättningar för att skapa användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och systematiska samt att de inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Beskrivning av ärendet

Bolaget är sedan den 11 februari 2015 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt för verksamheterna bokföring och redovisning. Bolaget

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

har sitt säte i Västra Götalands län. Bolagets verksamhet omfattas därmed enligt penningtvättsregelverket av Länsstyrelsens tillsyn.

Länsstyrelsen skickade den 4 november 2021 ett föreläggande till bolaget om att komma in med upplysningar och handlingar som rör verksamhetens riskbedömningar, rutiner och riktlinjer enligt penningtvättsregelverket.

Eftersom Bolagets svar uteblev skickade Länsstyrelsen den 15 december 2021 en påminnelse via mejl om föreläggandet. Fram till den 26 januari 2022 gör Länsstyrelsen flera försök att nå Bolaget via telefonnumret som finns på deras hemsida, dock utan framgång. Den 26 januari 2022 nås Bolaget på ett annat telefonnummer än det på hemsidan och de meddelar en ny mejladress vart föreläggandet skickas på nytt. Fram till den 31 mars 2022 görs ytterligare försök till att nå Bolaget via telefon men utan framgång. Inspelade röstmeddelanden besvaras inte. Den 31 mars 2022 skickar Länsstyrelsen ett föreläggande med vite om att komma in med riskbedömning och rutiner.

Den 19 april 2022 kom Bolagets yttrande in till Länsstyrelsen.

Motivering till beslutet

Gällande bestämmelser

Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Fysiska och juridiska personer som bedriver vissa typer av verksamhet ska registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och följa de krav som ställs upp i lagen. En av de sektorer som omfattas av penningtvättslagens regler är yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster.

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får förelägga den som driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller Länsstyrelsens föreskrifter på området.

En verksamhetsutövare ska bland annat ha en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Utifrån den allmänna riskbedömningen ska vissa dokumenterade rutiner och riktlinjer upprättas i verksamheten för att förebygga och motverka penningtvätt eller finansiering av terrorism. Dessa ska omfatta åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till Finanspolisen samt behandling av personuppgifter.

Det finns även en skyldighet för verksamhetsutövare att göra en riskbedömning av sina kunder (kundens riskprofil) samt att dokumentera vidtagna kundkännedomsåtgärder.

Verksamhetsutövaren ska också ha rutiner för lämplighetsprövning av anställda med flera, för skydd mot hot, hämnd och andra fientliga åtgärder och för intern kontroll samt se till att anställda med flera får relevant utbildning och information.

Allmän riskbedömning

Bolaget har i denna del gett in en handling benämnd *Riskbedömningar enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism*. I denna handling anger Bolaget i huvudsak att man bedriver redovisningsverksamhet och att Bolaget bedömer att risknivån för Bolaget är medel baserat på en analys av strukturen på de bolag som man biträder. De har många kunder inom [REDACTED]. De baserar risknivån på penningtvätt och inte terrorism, eftersom [REDACTED]. Bedömning av medelrisknivå är att de flesta bolag är [REDACTED]. Detta gör att penningtvätt inte är ett så allvarligt problem i verksamheten.

Syftet med den allmänna riskbedömningen är att bedöma om och hur en verksamhetsutövars produkter och tjänster kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt penningtvättsregelverket ska den allmänna riskbedömningen av verksamheten vara dokumenterad och uppdaterad. Den ska innehålla en bedömning av hur de produkter och tjänster som verksamhetsutövaren tillhandahåller i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. Eftersom verksamhetsutövaren ska utforma den allmänna riskbedömningen så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarns rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder är den av stor vikt för flertalet åtgärder i penningtvättslagen.²

Länsstyrelsen bedömer att det yttrande som Bolaget lämnat in i ärendet inte är en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän

² Se prop. 2016/17:173 s. 511.

riskbedömning enligt de krav som ställs upp i penningtvättslagen.³ Länsstyrelsen noterar att det i samma odaterade dokument som den allmänna riskbedömningen även finns svar på övriga punkter i Länsstyrelsens föreläggande. Detta talar för att de uppgifter som framgår av dokumentet som kom in till Länsstyrelsen den 19 april 2022 inte tidigare funnits dokumenterade i verksamheten utan att de upprättats som ett svar på Länsstyrelsens föreläggande. Länsstyrelsen gör mot denna bakgrund bedömningen att Bolaget saknat en dokumenterad allmän riskbedömning i verksamheten.

Den allmänt hållna beskrivning av verksamheten med angivande av risknivå som finns i bolagets yttrande saknar också en systematisk genomgång av de olika faktorer som verksamhetsutövaren särskilt ska beakta och uppfyller inte de långtgående kraven i penningtvättslagen.

Länsstyrelsen bedömer att avsaknaden av en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning utgör en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Rutiner och riktlinjer

Verksamhetsutövarens rutiner och riktlinjer är av mycket stor betydelse. De interna rutinerna ersätter i praktiken till stor del sådana detaljerade bestämmelser i lag eller föreskrifter som ger tydliga och detaljerade handlingsregler. Penningtvättslagen sätter endast ramarna för verksamhetsutövarens skyldigheter. Dessa ramar måste verksamhetsutövaren fylla med ett innehåll som är begripligt, situationsanpassat och tillämpligt genom verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer.⁴

Eftersom Länsstyrelsen ovan har gjort bedömningen att Bolaget har saknat en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning har bolaget inte heller haft förutsättningar för att skapa användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.⁵ Redan på denna grund bedömer Länsstyrelsen att bolagets rutiner och riktlinjer inte uppfyller de krav som ställs. Detta innebär en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Länsstyrelsen bedömer vidare att de handlingar som Bolaget lämnat in saknar alla de delar som penningtvättsregelverket ställer krav på. Det som Bolaget lämnat in utgör inte situationsanpassade och tillämpliga rutiner och riktlinjer för att minska risken för penningtvätt eller

³ Jfr Kammarrätten i Stockholms avgörande den 1 mars 2022 i mål nr 8234-21.

⁴ Se prop. 2016/17:173 s. 212 f.

⁵ Jfr Kammarrätten i Stockholms avgörande den 16 december 2021 i mål nr 2334-21.

finansiering av terrorism. De allmänna och kortfattade skrivningar i bolagets yttrande som avser åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till Finanspolisen samt bevarande av handlingar ingår inte heller i en dokumenterad rutin eller riktlinje.

När det gäller bolagets redogörelse över rutiner och riktlinjer för intern kontroll uppfyller denna inte heller de krav som lagstiftningen ställer upp. Det framgår inte hur Bolaget går till väga för att kunna upptäcka och korrigera brister i den egna verksamheten.

Bolaget har angett att de inte har några anställda, uppdragstagare eller andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför uppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta eftersom styrelsen sköter dessa frågor. Länsstyrelsen vill i denna del påpeka att även styrelsemedlemmar eller ett bolags huvudman kan vara att likställa med en anställd i verksamheten. Bolaget har vidare angett att det sker utbildning på området, men man har inte gett in någon dokumentation över utförda utbildningar.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att de handlingar som bolaget lämnat in, inte uppfyller de krav som ställs på rutiner och riktlinjer enligt penningtvättsregelverket.

Riskbedömning av kunder

Bolaget har i dokumentet *Riskbedömningar enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering* gett in tre riskbedömningar av kunder.

En verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Verksamhetsutövaren ska bestämma kundens riskprofil med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden.

Eftersom Bolaget saknar en dokumenterad allmän riskbedömning har Bolaget inte heller haft förutsättningar att kunna göra tillräckliga riskbedömningar av sina kunder. Länsstyrelsen noterar också att Bolaget inte heller kopplat den angivna risknivån för respektive kund till en bedömning. Det går med andra ord inte att utläsa hur bolaget gjort bedömningen att en viss kund är förknippad med en viss risk.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att Bolaget inte gjort en adekvat och verksamhetsanpassad bedömning av de kunder vars riskbedömningar lämnats in till Länsstyrelsen. Detta innebär en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Val av ingripande

Som Länsstyrelsen konstaterat ovan har Bolaget överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har i sådana fall rätt att ingripa. Valet av ingripande är i hög grad beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Utgångspunkten är att alla relevanta omständigheter ska beaktas.⁶ Länsstyrelsen ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Myndigheten ska ta särskild hänsyn till skador som uppstått och graden av ansvar. Vid överträdelser som inte är ringa får ett ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift.

Länsstyrelsen tar i denna del hänsyn till följande omständigheter. Bolagets verksamhet har sedan den 11 februari 2015 varit anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt och Bolaget kan förväntas ha kännedom om de skyldigheter som finns enligt penningtvättsregelverket. Det har inte framkommit att Bolaget under någon del av den tid som nu gällande penningtvättslag varit i kraft har haft riskbedömningar, rutiner och riktlinjer i verksamheten som uppfyllt penningtvättsregelverkets krav. Länsstyrelsen har bedömt att bolaget begått flera överträdelser. Dessa överträdelser får anses systematiska.⁷

Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter. Länsstyrelsen har inte tidigare utövat tillsyn över Bolagets verksamhet enligt penningtvättsregelverket.

De överträdelser som Länsstyrelsen konstaterat kan inte bedömas som ringa. De samlade brister som Länsstyrelsen redovisat ovan avseende riskbedömningar, rutiner och riktlinjer måste i stället innebära att överträdelserna anses som allvarliga. Det har inte framkommit annat än att överträdelserna har pågått under en lång tid.

Länsstyrelsen bedömer att överträdelserna har inneburit en markant ökad risk för att Bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.⁸ Länsstyrelsen har vid sin bedömning även beaktat att det inom den sektor där Bolaget bedriver verksamhet generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt.⁹

Det finns vid ovan angivna förhållanden skäl för Länsstyrelsen att besluta om en sanktionsavgift mot Bolaget.

⁶ Se prop. 2016/17:173 s. 411 och s. 554.

⁷ Se Kammarrätten i Stockholms avgörande den 16 december 2021 i mål nr 2311-21.

⁸ Se prop. 2016/17:173 s. 404 och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

⁹ Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021.

Sanktionsavgiftens storlek

När Länsstyrelsen ska fastställa sanktionsavgiftens storlek ska myndigheten ta särskild hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, samt till Bolagets finansiella ställning och den vinst som Bolaget gjort till följd av överträdelsen. Dessa omständigheter är typiskt sett sådant som myndigheten kan beakta i både förmildrande och försvårande riktning. Utgångspunkten är att Länsstyrelsen ska beakta alla relevanta omständigheter och som en allmän utgångspunkt bör storleken på avgiften stå i proportion till överträdelsens allvarlighet.¹⁰

Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning, men det finns även andra faktorer som myndigheten bör kunna beakta. Sanktionsavgiftens storlek bör i regel stå i relation till verksamhetsutövarens storlek och omsättning.¹¹

Enligt Bolagets årsredovisning för perioden 2020-01-01–2020-12-31 uppgick bolagets nettoomsättning till 3 563 479 kronor. Länsstyrelsen bedömer att Bolaget har en stabil finansiell ställning.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att fastställa om Bolaget gjort en vinst till följd av överträdelsen. Därmed får sanktionsbeloppet högst uppgå till motsvarande en miljon euro.

Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.¹² Länsstyrelsen har bedömt att de konstaterade överträdelserna är flera till antalet och att överträdelserna är allvarliga och systematiska. Vidare verkar Bolaget inom en sektor där det generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt. Vid en samlad bedömning av dessa omständigheter samt med hänsyn till Bolagets finansiella ställning, anser Länsstyrelsen att sanktionsavgiften ska bestämmas till 245 000 kronor.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § punkt 19, 2 kap. 1–5, 8, 13–15 §§, 4 kap. 1–3 §§, 5 kap. 3–4 §§, 6 kap. 1, 4 och 4 a §§, 7 kap. 1, 2, 5, 10–11, 13–14, 16, 21 och 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS

¹⁰ Se prop. 2016/17:173 s. 555 f. och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

¹¹ Se prop. 2016/17:173 s. 403 f. och s. 556.

¹² Se prop. 2016/17:173 s. 357.

2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Helena Schultz med Poonam Dayal som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Ann-Charlotte Broman medverkat.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Information

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. Bolaget är även fortsatt skyldiga att ha upprättade och uppdaterade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsinitiativ.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att Länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 48650–2021.